

USTAWA

z dnia.....2023 r.

o zmianie ustawy – Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339, 2600) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 256 § 1a dodaje się art. 256 § 1b w brzmieniu:

„Art. 256 § 1b. Kto propaguje ideologię Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów lub pochwała działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów albo Ukraińskiej Powstańczej Armii albo działalność osób zaangażowanych w tych organizacjach podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

2) art. 256 § 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 256 § 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwała lub sprowadza, nabywa, zbywa, oferuje, przechowuje, posiada, prezentuje, przewozi lub przesyła druk, nagranie lub inny przedmiot, zawierające treść określoną w § 1 lub 1a lub 1b albo będące nośnikiem symboliki nazistowskiej, komunistycznej, faszystowskiej lub innej totalitarnej, użytej w sposób służący propagowaniu treści określonej w § 1 lub 1a lub 1b”

Art. 2 Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Zasadniczym założeniem które legło u podstaw prac nad niniejszym projektem, stanowi znaczny napływ imigrantów z terenów Ukrainy w ostatnich latach. Przybycie do Polski kilku milionów obywateli państwa którego władze centralne oraz lokalne w sposób otwarty oddają cześć zbrodniczym formacjom ukraińskich szowinistów, odpowiedzialnym w latach 1939-1947 za śmierć co najmniej 250 tysięcy polskich kobiet, dzieci i mężczyzn, stawia przed państwem polskim konieczność uniemożliwienia przeniesienia takich wzorców postępowania na teren Rzeczypospolitej Polskiej. Na terenie Ukrainy znajdują się 44 pomniki Stepana Bandery. Bandera jest honorowym obywatelem 26 ukraińskich miast. 7 lipca 2016 r. rada miejska Kijowa głosowała 87 do 10 za poparciem zmiany nazwy Alei Moskiewskich na Aleję Stepana Bandery. Lwowska Rada Obwodowa ogłosiła rok 2022 rokiem Stepana Bandery. Imieniem dowódcy zbrodniczej Ukraińskiej Powstańczej Armii – Romana Szuchewycza, osobiście odpowiedzialnego za rzeź wołyńską, nazwano stadion miejski w Tarnopolu. Na Ukrainie regularnie odbywają się marsze ku czci Stepana Bandery i UPA, gromadzące tysiące uczestników. Wedle sondażu Kijowskiego Międzynarodowego Instytutu Socjologii liczba obywateli Ukrainy popierających działalność OUN i UPA wzrosła z 22% w 2013 r. do 43% w roku 2022 r.

W Polsce, ze szczególnym nasileniem od 2022 r. narasta problem prezentacji przez imigrantów ukraińskich postaw wychwalania w sferze publicznej działalności zbrodniczych i antypolskich organizacji takich jak OUN, UPA, SS-Galizien oraz postaci takich zbrodniarzy jak Stepan Bandera, Roman Szuchewycz czy Dmytro Klaczkiwski. W sferze publicznej co raz bardziej dają zauważyć się postawy deprecjonujące lub wręcz negujące śmierć setek tysięcy Polaków na skutek działalności ukraińskich szowinistów. Na terenie Polski dochodzi także do licznych prezentacji symboliki ukraińskich szowinistów w postaci wywieszania czerwono-czarnej flagi UPA oraz publicznego śpiewania oficjalnego hymnu UPA – „Czerwonej kaliny”.

Przepis art. 256 § 1 k.k. w swoim obecnym brzmieniu nie zapewnia pełnej penalizacji propagowania ideologii ukraińskich szowinistów, z uwagi na liczne rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Dla osiągnięcia zakładanego przez ustawodawcę celu tj. wyeliminowania z polskiego życia publicznego postaw wychwalających i propagujących ideologię i symbolikę banderowską koniecznym jest dodanie §1b oraz zmiana brzmienia § 3 przepisu art. 256 k.k. Wskazać także należy, iż przepis ten w postulowanym brzmieniu nie tylko będzie chronił polską pamięć historyczną ale będzie posiadał swoisty walor wychowawczy w stosunku do imigrantów z terenów Ukrainy.

Zgodnie z przepisem końcowym ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, co jest terminem uzasadnionym, a równocześnie wystarczającym, z uwagi na charakter i zakres regulacji objętych projektem.